

Sygn. akt VIII C 520/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 czerwca 2021 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Asesor sądowy Justyna Stelmach

Protokolant: stażysta Magdalena Badyłak

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2021 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko Z. K. i I. K.

o zapłatę 64.668,87 złotych

1. zasądza solidarnie od pozwanych Z. K. i I. K. na rzecz strony powodowej (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 64.668,87 zł (sześćdziesiąt cztery tysiące sześćset sześćdziesiąt osiem złotych osiemdziesiąt siedem groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwot:

a) 61.085,03 zł (sześćdziesiąt jeden tysięcy osiemdziesiąt pięć złotych trzy grosze) od dnia 5 listopada 2019 roku do dnia zapłaty,

b) 3.534,94 zł (trzy tysiące pięćset trzydzieści cztery złote dziewięćdziesiąt cztery grosze) od dnia 6 listopada 2019 roku do dnia zapłaty;

2. oddala powództwo w pozostałej części;

3. nie obciąża pozwanych obowiązkiem zwrotu kosztów procesu należnych stronie powodowej.

Sygn. akt VIII C 520/20

UZASADNIENIE

W dniu 6 listopada 2019 roku powód (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wytoczył przeciwko pozwanym Z. K. i I. K. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę solidarnie kwoty 64.668,87 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, od kwoty 61.085,03 zł od dnia 5 listopada 2019 roku do dnia zapłaty oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 3.534,94 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód podniósł, że żądanie pozwu znajduje swoje źródło w zawartej z pozwaną I. K. umowie kredytu w rachunku bieżącym nr (...) z dnia 20 sierpnia 2012 roku. Do powyższej umowy kredytowej zawarto umowę poręczenia z pozwanym Z. K.. Strona pozwana nie wywiązywała się z obowiązku terminowego dokonywania spłat w wysokościach ustalonych w umowie. W związku z brakiem zapłaty zaległych rat strona powodowa pismami z dnia 7 marca 2019 roku wezwała stronę pozwaną do zapłaty zaległości pod rygorem wypowiedzenia umowy. Wobec braku uregulowania zadłużenia umowa została wypowiedziana, a całość należności postawiona w stan wymagalności. Na

dochodzone roszczenie składają się: niespłacony kapitał – 61.085,03 zł, odsetki umowne – 908,98 zł, odsetki za opóźnienie – 2.625,96 zł, opłaty i prowizje – 48,90 zł.

(pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym k. 2-5)

W dniu 5 grudnia 2019 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie w osobie referendarza sądowego stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania tutejszemu Sądowi.

(postanowienie k. 6v)

Po przekazaniu sprawy z elektronicznego postępowania upominawczego powód uzupełnił braki pozwu i podtrzymał stanowisko wyrażone w sprawie.

(pismo procesowe k. 12)

W odpowiedzi na pozew pozwani potwierdzili fakt zawarcia umowy kredytu nr (...) w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Wskazali, że z powodem łączy ich jeszcze umowa kredytu hipotecznego oznaczonego nr (...), dodatkowo posiadają jeszcze trzy kredyty w (...) na łączną wartość rat 8.000 zł. Oświadczone, że ze względu na trudną sytuację materialną i trudność w podołaniu comiesięcznym zobowiązaniom zwrócili się w listopadzie 2019 roku do powoda o zmniejszenie raty z tytułu przedmiotowego kredytu z kwoty uzgodnionej ostatnim aneksem tj. 1.000 zł do kwoty 800 zł miesięcznie. Pozwani wskazali, że w dniu 27 listopada 2019 roku podpisali w placówce powoda w (...) aneks do przedmiotowej umowy, jednakże w jego treści nie było informacji na jaki okres zostaje podpisany oraz w jakiej wysokości będzie spłacana rata. W związku z powyższym pozwana I. K.. Zwróciła się do powoda z prośbą o przesłanie harmonogramu jednocześnie wskazując kwotę deklarowaną do spłaty zaś w odpowiedzi otrzymała harmonogram datowany na 29 stycznia 2019 roku z adnotacją o zaległości w kwocie 5.000 zł. Strona pozwana próbowała bezskutecznie wyjaśnić zaistniałą sytuację, wpłacając przez okres do końca wypowiedzenia umowy deklarowaną kwotę 800 zł.

Pozwani dodali, że problemy ze spłatą pojawiły się na skutek nierzetelności kontrahentów. W przekonaniu pozwanych, bank nie dążył do zawarcia restrukturyzacji zadłużenia. Podkreślili również, że adres korespondencyjny jest niezgodny z wpisem (...), w którym widnieje informacja o adresie korespondencyjnym dla firmy (...), ul (...). Wyrazili, również chęć zawarcia ugody co do spłaty zadłużenia, na warunkach umożliwiających realną spłatę zadłużenia.

(odpowiedź na pozew k.108-109)

Replikując na powyższe powód wskazał, że harmonogram spłat został wysłany na adres korespondencyjny wskazany przez pozwaną w aneksie z dnia 27 listopada 2018 roku. Dodatkowo pozwana dostała zestawienie rat i odsetek (harmonogram) w którym wskazano wysokość rat kredytu od dnia 31 grudnia 2018 roku. Podkreślił, iż czterokrotnie zawierał z powódką aneksy restrukturyzacyjne, co w żaden sposób nie wpłynęło na terminowość spłaty rat. Podniósł, że rozłożenie świadczenia na raty byłoby niezasadne, bowiem sytuacja pozwanych nie daje żadnej gwarancji spłaty zasądzonych rat.

(pismo procesowe k.129)

W toku procesu stanowiska stron nie uległy zmianie.

Na rozprawie w dniu 15 stycznia 2021 pozwani oświadczyli, że nie kwestionują kwoty głównej całkowitego zadłużenia, jednakże zakwestionowali zasadność naliczenia odsetek karnych. Wskazali, że miesięcznie są gotowi spłacać ewentualną należność w ratach po 2.000 zł miesięcznie.

Na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku w dniu 25 maja 2021 roku pozwani oświadczyli, że ze względu na zajęcie konta na 71.000 zł obecnie są w stanie płacić raty w wysokości po 500 zł.

(protokół rozprawy k. 125, k. 179-180, k. 217, k. 248)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 sierpnia 2012 roku pozwana I. K. zwróciła się do powoda z wnioskiem o finansowanie działalności gospodarczej pod firmą (...) ogólnobudowlane i instalacyjne. Wnioskowana kwota kredytu wynosiła 100.000 zł zaś okres kredytowania miał wynosić 12 miesięcy. Jako adres firmowy wskazano ul. (...) w Ł..

(wniosek k. 14-16)

W dniu 20 sierpnia 2012 roku I. K., prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą EFEKT I. K. z siedzibą w Ł. zawarła z (...) Bank Spółką Akcyjną w W. umowę o kredyt na rachunku bieżącym nr (...). Jako adres siedziby firmy wskazano ul. (...) w Ł.. Na mocy przedmiotowej umowy pozwanej udzielono kredytu w kwocie 100.000 zł na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej na okres od 20 sierpnia 2012 roku do 19 sierpnia 2013 roku Udzielony kredyt był kredytem otwartym odnawialnym- każda spłata całości kredytu wraz z należnym oprocentowaniem powodowała, że kredyt odnawia się do pierwotnej wysokości i może być wielokrotnie wykorzystywany aż do wygaśnięcia umowy (§ 1 pkt 1 i 2 umowy).

Kredyt został oprocentowany według zmiennej stopy procentowej, która w dniu podpisania umowy w oparciu o stawkę WIBOR 1M powiększoną o stałą marżę Banku w wysokości 6% , wynosiła 10,91% w stosunku rocznym. Zmiany oprocentowania kredytu następują w trybie miesięcznym poprzez zmianę stawki WIBOR 1M, obliczanej jako średnia wartość stawek WIBOR 1M z ostatnich 10 dni roboczych miesiąca poprzedniego, Stawka WIBOR zaokrąglana jest do dwóch miejsc po przecinku i powiększana o stałą marżę Banku (§ 3 pkt 1 i 2 umowy).

Dodatkowo kredytobiorca zobowiązany był do zapłaty prowizji za gotowość kredytową, pobieraną w ostatnim dniu miesiąca za każdy miesiąc kredytowania, wyrażonej w procentach w wysokości 0,10% oraz prowizji za przyznanie kredytu płatnej jednorazowo w wysokości 2% tj. 2.000 zł. (§4 umowy)

Spłata kredytu następować miała automatycznie z wpływów bieżących na rachunek kredytobiorcy niezależnie od dyspozycji kredytobiorcy i przed wszystkimi płatnościami z wyjątkiem tytułów wykonawczych. (§ 7 umowy) Dodatkowo Kredytobiorca zobowiązał się do przeprowadzania na rachunku w banku średniomiesięcznych obrotów (wpływów) w wysokości nie niższej niż 1/3 przyznanego limitu. W przypadku nierealizowania obowiązków określonych w umowie bank mógł wypowiedzieć umowę.(§ 8 pkt 1,7 umowy) Integralną częścią przedmiotowej umowy stanowiły „Ogólne warunki umów w zakresie kredytowania działalności gospodarczej w (...) Banku S.A. (dalej OWU). (§ 11 umowy).

Od niespłaconych w terminie rat kapitału bank pobierał oprocentowanie według podwyższonej stopy procentowej (§ 11 ust 2 OWU).

W przypadku braku płatności przez kredytobiorcę w terminach umownych rat kapitału, oprocentowania lub innych należności umownych, kredytodawca mógł wypowiedzieć umowę kredytu. Wypowiedzenia bank dokonywał na piśmie i doręczał klientowi listem, faksem lub do rąk własnych. W przypadku wypowiedzenia umowy należności banku niespłacone w terminie wymagalności a określone w walucie obcej lub indeksowane jej kursem podlegały przeliczeniu na złote polskie według kursu sprzedaży danej waluty określonego w Tabeli kursów walut Banku z dnia w którym należność Banku stała się w całości wymagalna. Po dokonaniu przeliczenia, obowiązywała stopa podwyższonego oprocentowania, ustalona w oparciu o stawkę (...) (§ 13 ust 1,3,4, 5 OWU).

Zgodnie z § 18 OWU w razie zmiany siedziby klienta w czasie trwania umowy, klient ma obowiązek pisemnie zawiadomić o nowym adresie bank, ze wskazaniem nr umowy w przypadku niespełnienia tego wymogu korespondencję przesyłaną na adres podany w umowie uważa się za doręczoną.

W celu zabezpieczenia przedmiotowej umowy w dniu 20 sierpnia 2012 roku powód zawarł umowę poręczenia z pozwanym Z. K., na mocy której Z. K. zobowiązał się do wykonania na rzecz banku zobowiązań wynikających z tytułu zawartej z bankiem przez I. K. umowy o kredyt w rachunku bieżącym nr (...) z dnia 20 sierpnia 2012 roku na wypadek gdyby zobowiązania swojego kredytobiorcy nie wykonał. Z. N. zobowiązał się do wykonania wynikającej z niniejszej umowy zobowiązania w sposób i w terminach określonych przez bank w skierowanym do niego żądaniu. Poręczenie było bezterminowe.

(umowa kredytu k. 22-24, umowa poręczenia k. 26, OWU k. 27-28, okoliczności bezsporne)

W dniu 22 sierpnia 2012 roku powód wydał dyspozycję uruchomienia umowy o kredyt na rachunku bieżącym nr (...) z dnia 20 sierpnia 2012 roku. kwota kredytu wynosiła 100.000 zł. Kredyt został oprocentowany według WIBOR 1M + 6% marży Banku tj. 10,91%. Prowizja przygotowawcza za przyznanie kredytu wynosiła 2.000 zł. Bank naliczał również prowizję za gotowość kredytową, pobieraną w ostatnim dniu miesiąca za każdy miesiąc kredytowania liczonej od kwoty przyznanego kredytu wyrażonej w procentach, w wysokości 0,10%. Kredytu udzielono na okres od 20 sierpnia 2012 roku do 19 sierpnia 2013 roku.

(dyspozycja k.18)

Na skutek wniosku pozwanej I. K. o restrukturyzację zadłużenia z tytułu umowy kredytu na rachunku bieżącym nr (...) z dnia 20 sierpnia 2012 roku, w dniu 27 września 2013 roku powód i pozwana I. K. zawarli Aneks do przedmiotowej umowy. Zgodnie z jego treścią na dzień zawarcia aneksu istniało zadłużenie w łącznej wysokości 102.891,66 zł, w tym 100.000 zł tytułem kapitału, 1.357,41 zł tytułem odsetek umownych, 1.534,25 zł tytułem odsetek karnych. Kwota wymagalnych wierzytelności na dzień wejścia w życie postanowień aneksu, miała zostać dopisana do kapitału niewymagalnego i od dnia wejścia w życie aneksu powiększać miała podstawę naliczania odsetek umownych.

Strony zmieniły zasady spłaty kredytu w ten sposób, że bank wydłużył okres kredytowania o 36 miesięcy do dnia 30 września 2016 roku oraz udzielał kredytobiorcy karencji w spłacie rat odsetkowych na okres 12 miesięcy od października 2013 roku do września 2014 roku. W okresie karencji Kredytobiorca zobowiązany był do zapłaty miesięcznych rat w wysokości 2.000 zł każda, Spłaty miały być zaliczane na poczet kapitału zobowiązania kredytowego. Po upływie okresu karencji w spłacie bank sporządził na zasadach określonych umową kredytu i wysłał kredytobiorcy zaktualizowany harmonogram spłaty rat kredytu. Wskazano, że kwota kredytu pozostającego do spłaty w dniu sporządzenia aneksu wynosiła 102,891,66 zł oprocentowanie kredytu wynosiło 9,12% Zaś odnawialność kredytu została wyłączona. Pozwany Z. K., jako poręczyciel wyraził zgodę na zmiany wprowadzone aneksem do przedmiotowej umowy.

(aneks z dnia 27 września 2013 roku k. 30)

Na skutek wniosku pozwanej I. K. o zmianę harmonogramu spłaty rat wynikających z umowy kredytu na rachunku bieżącym nr (...) z dnia 20 sierpnia 2012 roku, w dniu 16 grudnia 2014 roku powód i pozwana I. K. zawarli kolejny Aneks do przedmiotowej umowy. Zgodnie z jego treścią na dzień zawarcia aneksu istniało zadłużenie w łącznej wysokości 15.103,76 zł, w tym 14.368,42 zł tytułem kapitału, 600,18 zł tytułem odsetek umownych, 135,16 zł tytułem odsetek karnych.

Strony postanowiły, że bank wydłużył okres kredytowania o 39 miesięcy do dnia 31 grudnia 2019 roku, zaś kredytobiorca zobowiązał się do spłaty kredytu w równych ratach kapitałowo – odsetkowych zgodnie z harmonogramem. Bank w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie aneksu zobowiązał się wysłać kredytobiorcy nowy harmonogram spłat. Jako adres siedziby firmy pozwanej wskazano ul. (...) w Ł.. Oprocentowanie kredytu było zmienne i w dniu zawarcia aneksu wynosiło 8,58 %. Z tytułu zawarcia Aneksu kredytobiorca zobowiązał się do poniesienia kosztów prowizji w wysokości 100 zł. Prowizja miała zostać skapitalizowana na co kredytobiorca wyraził zgodę. Zaś odnawialność kredytu została wyłączona. Pozwany Z. K., jako poręczyciel wyraził zgodę na zmiany wprowadzone aneksem do przedmiotowej umowy.

(aneks z dnia 16 grudnia 2014 roku k. 33)

Na skutek kolejnego wniosku pozwanej I. K. o restrukturyzację zadłużenia z tytułu umowy kredytu na rachunku bieżącym nr (...) z dnia 20 sierpnia 2012 roku poprzez czasowe obniżenie wysokości raty kredytu, w dniu 28 listopada 2016 roku powód i pozwana I. K. zawarli kolejny Aneks do przedmiotowej umowy. Strony zgodnie potwierdziły, że na dzień zawarcia aneksu istniało zadłużenie w łącznej wysokości 79.621,43 zł, w tym 13.698,13 zł tytułem kapitału wymagalnego, 64,574,81 zł tytułem kapitału niewymagalnego, 916 zł z tytułem odsetek umownych, 395,20 zł tytułem odsetek umownych naliczonych, 37,29 zł tytułem odsetek karnych. Kwota wymagalnych wierzytelności na dzień wejścia w życie postanowień aneksu, miała zostać dopisana do kapitału niewymagalnego i od dnia wejścia w życie aneksu powiększać miała podstawę naliczania odsetek umownych.

Strony zmieniły zasady spłaty kredytu w ten sposób, że bank udzielił kredytobiorcy karencji w spłacie rat stałych w pełnej wysokości na kres 1 miesiąca od dnia wejścia w życie aneksu. Strony postanowiły zmienić na czas określony zasady spłaty kredytu w ten sposób że w okresie 12 miesięcy od dnia 31 grudnia 2016 roku do dnia 30 listopada 2017 roku kredytobiorca zobowiązany był do zapłaty kapitałowej części miesięcznych rat kredytu w wysokości 1.000 zł każda. Spłaty te miały w całości być zaliczane na poczet kapitału kredytu. Spłata pozostałej części każdej raty (część odsetkowa) została o odroczone na okres wskazany. Odsetki od kapitału naliczane były na bieżąco jednakże ich spłata zostaje zawieszona na okres karencji.

Po upływie 13 miesięcy od dnia wejścia w życie aneksu bank miał doliczyć do salda kapitału kredytu odsetki których spłata została zawieszona. Po upływie okresu karencji spłata kredytu miała następować na zasadach określonych w umowie kredytu. Za sporządzenie aneksu kredytobiorca zobowiązał się uiścić opłatę w kwocie 200 zł. Pozwany Z. K., jako poręczyciel wyraził zgodę na zmiany wprowadzone aneksem do przedmiotowej umowy.

(aneks z dnia 28 listopada 2016 roku k. 34-35)

W dniu 27 listopada 2018 roku powód i pozwana I. K. zawarli kolejny Aneks do przedmiotowej umowy. Strony zgodnie potwierdziły, że na dzień zawarcia aneksu istniało zadłużenie w łącznej wysokości 19.592,40 zł, w tym 16.928,13 zł tytułem kapitału wymagalnego, 1.743,70 zł tytułem odsetek umownych wymagalnych, 251,70 zł tytułem odsetek umownych niewymagalnych, 657,17 zł tytułem odsetek karnych, 11,70 zł tytułem kosztów. Kwota wymagalnego kapitału na dzień wejścia w życie postanowień aneksu, miała zostać dopisana do kapitału niewymagalnego i od dnia wejścia w życie aneksu powiększać miała podstawę naliczania odsetek umownych. Strony dokonały kapitalizacji wierzytelności w kwocie 2.664,27 zł poprzez ich doliczenie do kapitału kredytu, zaś w wyniku dokonanej kapitalizacji kapitał kredytu wynosił 62.407,12 zł. Wierzytelności z tytułu odsetek umownych wymagalnych, odsetek umownych niewymagalnych, odsetek karnych, kosztów naliczonych od dnia sporządzenia aneksu do dnia spełnienia przez kredytobiorcę warunków do wejścia w życie aneksu miały zostać doliczone do kwoty kapitału kredytu.

Strony zmieniły zasady spłaty kredytu w ten sposób, że bank udzielił kredytobiorcy karencji w spłacie raty stałej w pełnej wysokości na kres 1 miesiąca od dnia wejścia w życie aneksu. Po upływie okresu karencji, bank uwzględniając wysokość kapitału kredytu pozostającego do spłaty w tym kapitalizację oraz wysokość oprocentowania kredytu, sporządzi na zasadach określonych umową kredytu i wyśle kredytobiorcy zaktualizowany harmonogram spłaty kredytu. Po upływie okresu karencji nastąpi rozłożenie pozostałego zobowiązania na równe raty kapitałowo-odsetkowe. Pozwany Z. K., jako poręczyciel wyraził zgodę na zmiany wprowadzone aneksem do przedmiotowej umowy.

Harmonogram spłaty rat kredytu wynikający z postanowień przedmiotowego aneksu został wysłany pozwanej I. K. w dniu 11 grudnia 2018 roku na adres siedziby firmy pozwanej, i został doręczony przez awizo, na adres zamieszkania pozwanej tj. B. ul. (...).

(aneks z dnia 27 listopada 2018 roku k. 37-38, harmonogram k.206, ksero awizo k. 207)

W związku z zaprzestaniem spłaty kredytu powód w piśmie z dnia 7 marca 2019 roku wezwał pozwaną I. K. do uregulowania w terminie 14 dni zadłużenia w wysokości 13.938,47 zł tytułem kapitału, 536,07 zł tytułem odsetek umownych, 81,08 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej, 15 zł tytułem kosztów, pod rygorem wypowiedzenia umowy. Jednocześnie bank poinformował kredytobiorcę o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Korespondencja została skierowana na adres siedziby firmy pozwanej.

Wezwanie o tożsamej treści zostało skierowane do pozwanego Z. K..

Wezwania okazały się nieskuteczne, w konsekwencji powód pismem z dnia 9 lipca 2019 roku, wysłanym na adres siedziby firmy pozwanej, doręczonym przez awizo, wypowiedział przedmiotowy stosunek umowny, stawiając całość zadłużenia w stan wymagalności.

Pozwany Z. K. pismem z dnia 9 lipca 2019 roku został zawiadomiony o wypowiedzeniu umowy.

Pismami z dnia 10 września 2019 roku powód wezwał pozwanych do zapłaty w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania, zadłużenia w wysokości 61.085,03 zł tytułem kapitału, 908,98 zł tytułem odsetek umownych, 1.319,42 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej, 33,90 zł i 15 zł tytułem kosztów i opłat, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

(wezwanie do zapłaty k. 39, 40, wydruk z książki nadawczej k. 41-43, 50-53, wypowiedzenie k. 44, kserokopia awizo k.45-45v., zawiadomienie k. 46, potwierdzenie odbioru k. 47-47v., wezwania k. 48,49, rozliczenie umowy k. 54-77v., historia rachunku k. 152-132-135)

W wyciągu z ksiąg bankowych nr (...) z dnia 7 lutego 2020 roku powód wskazał, że łączne zadłużenie strony pozwanej z tytułu przedmiotowej umowy bankowej wynosi 61.085,03 zł niespłaconego kapitału, 908,98 zł odsetek umownych za okres korzystania z kapitału w wysokości 8,14% od dnia 31 maja 2014 roku do dnia 8 września 2019 roku, 2.625,96 zł odsetek za opóźnienie naliczanych od kwoty niespłaconego kapitału w wysokości 14% od dnia 31 maja 2019 roku do dnia 4 listopada 2019 roku, 48,90 zł opłat i prowizji.

(wyciąg z ksiąg bankowych k. 21)

Do dnia wyrokowania pozwani nie uregulowali zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem.

(okoliczności bezsporne)

Pozwana I. K., prowadzi działalność gospodarczą od stycznia 1992 roku. Pozwany Z. K. prowadzi działalność gospodarczą - hodowlę ryb akwariowych. W 2012 roku pozwana I. K. poprosiła bank o udzielenie kredytu, bowiem potrzebowała środków na ukończenie inwestycji zgodnie z przetargiem. W trakcie pracy ujawniły się prace niezgodne z załączonym kosztorysem, pomimo czego zgodnie z umową należało inwestycję dokończyć. Pozwanych łączy z powodem także umowa kredytu hipotecznego na kwotę 770.000 zł ze spłatą we frankach szwajcarskich. Miesięczna rata wynosi około 6 500 - 7 000 zł w zależności od kursu franka. Obecnie zadłużenie z tego tytułu wynosi około 1.200.000 zł. Powyższe spowodowało problemy z płatnością kredytu firmowego. Pozwani posiadają jeszcze kolejne dwa kredyty hipoteczne we frankach szwajcarskich w (...). Rata jednego kredytu wynosi 1.180 franków miesięcznie, a drugiego około 427 franków, co w przeliczeniu wynosi około 6.500 zł razem z obu kredytów. Łącznie do spłaty z obu tych kredytów pozostało pozwanym ponad 110.000 franków, czyli około 450 000 zł.

Łączne miesięczne dochody pozwanych wynoszą około 15.000 zł. Pozwani nie mają ustanowionej rozdzielności majątkowej. Mieszkają wraz z pełnoletnim synem, który choruje na schizofrenię paranoidalną i ma orzeczoną niepełnosprawność III grupy. Wspólnie prowadzą gospodarstwo domowe. Miesięczne wydatki, związane z życiem i utrzymaniem wynoszą około 2.500 zł. Posiadają dom jednorodzinny w B., w którym zamieszkują, dom jednorodzinny w A., przeznaczony na wynajem dla pracowników oraz lokal użytkowy, który też jest przeznaczony na wynajem dla pracowników. Na nieruchomościach ustanowiona jest hipoteka. Pozwani spłacają również zobowiązania wynikające

z dwóch zawartych porozumień względem urzędu skarbowego i ZUS-u., spłacając z tego tytułu 1.000 zł miesięcznie. Do spłaty pozostało pozwanym około 85.000 zł zadłużenia w ZUS-ie. Koszt leczenia syna to kilkadziesiąt złotych na miesiąc.

(zeznania pozwanej I. K. 00:19:32, zeznania pozwanego Z. K. 00:50:26 w elektronicznym protokole rozprawy z dnia 15 stycznia 2021 roku k.179-180v.)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości Sądu. Za podstawę ustaleń faktycznych Sąd przyjął ponadto zeznania pozwanych I. K. i Z. K. w charakterze stron.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie w przeważającej części.

W niniejszej sprawie niesporne było, że strony łączyła umowa kredytu. Nie było kwestionowane zarówno zawarcie pierwotnej umowy o kredyt na rachunku bieżącym nr (...), jak również zawarcie umowy poręczenia, a także kolejnych aneksów do umowy o kredyt. Co do zasady dochodzona wysokość również nie była przez pozwanych kwestionowana. Oświadczyli oni, iż nie kwestionują kwoty głównej zadłużenia, jednakże według nich do kwoty głównej zadłużenia doliczone są odsetki karne i one są niezasadne (nagranie protokołu rozprawy z 15 stycznia 2021 r. 00:10:30 – k. 179). Linia obrony pozwanych opierała się na twierdzeniu, iż ostatni z podpisywanych ze stroną powodową aneksów został sporządzony wadliwie, nie ma w nim informacji na jaki okres zostaje podpisany aneks, a także w jakiej wysokości będzie spłacana rata. Co powoduje niezasadność naliczania odsetek karnych. Jednocześnie pozwani wnosili o rozłożenie dochodzonej przez stronę powodową kwoty na raty.

Strony łączyła umowa kredytu. Przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu (art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe Dz. U. z 2019 r. poz. 2357 t.j).

Zaś odpowiedzialność pozwanego Z. K. opierała się na treści art. 876 § 1 k.c. wedle którego przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał. Oświadczenie poręczyciela powinno być pod rygorem nieważności złożone na piśmie. (art. 876 § 2 k.c.) Stosownie do art. 879 § 1 k.c. o zakresie zobowiązania poręczyciela rozstrzyga każdorazowy zakres zobowiązania dłużnika. Jednakże czynność prawna dokonana przez dłużnika z wierzycielem po udzieleniu poręczenia nie może zwiększyć zobowiązania poręczyciela. (art. 879 § 2 k.c.). Zgodnie z art. 881 k.c. w braku odmiennego zastrzeżenia poręczyciel jest odpowiedzialny jak współdłużnik solidarny.

W niniejszej sprawie zachodzą wszelkie przesłanki odpowiedzialności obu pozwanych za dług wynikający z umowy kredytu na rachunku bieżącym nr (...) z dnia 20 sierpnia 2012 r., następnie zmienianej kolejnymi aneksami, w tym spornym aneksem z dnia 27 listopada 2018 roku. Pozwana I. K. odpowiada wobec banku za dochodzą należność jako kredytobiorca, zaś Z. K. jako poręczyciel – na podstawie art. 879 § 1 k.c. Należy wskazać, iż przy zawieraniu kolejnych aneksów do przedmiotowej umowy kredytowej pozwany Z. K. za każdym razem swoim podpisem wyrażał zgodę na zawarcie kolejnych aneksów i zwiększenie zakresu swojego poręczenia za zobowiązanie wynikające z umowy kredytu. Jednocześnie należy z całą stanowczością podkreślić, iż pozwani w stosunku z powodem nie odpowiadali za zobowiązanie jako konsumenci. Umowa kredytu została przez pozwaną zawarta w związku z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą (pod firmą (...)), zaś pozwany odpowiadał jako poręczyciel. Od osób zawierających umowy związane z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą wymaga się większego rozeznania dotyczącego zawieranych umów, przed wszystkim należy od nich wymagać dokładnego przeczytania umowy przed jej podpisaniem i rozeznania co do konsekwencji zobowiązania kreowanego poprzez złożenie podpisu.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, stosownie do § 2 ust. 3 i 4 aneksu z dnia 27 listopada 2018 r.: po upływie karencji bank, uwzględniając wysokość kapitału kredytu pozostającego do spłaty w tym kapitalizację oraz wysokość oprocentowania kredytu, sporządzi na zasadach określonych umową kredytu i wyśle kredytobiorcy zaktualizowany harmonogram spłaty kredytu. Po upływie okresu karencji nastąpi rozłożenie pozostałego zobowiązania na równe raty kapitałowo-odsetkowe. Zgodnie z § 5 ust. 1 aneksu pozostałe postanowienia Umowy kredytu pozostają bez zmian. Wobec zawarcia kilku aneksów do przedmiotowej umowy kredytu, zastosowanie do zobowiązania umownego łączącego strony znajdował również zapis § 1 ust. 1 jednego z poprzednich aneksów tj. aneksu z dnia 16 grudnia 2014 r. (k. 33) wedle którego, strony zgodnie postanawiają zmienić zasady spłaty kredytu w ten sposób, że bank wydłuża okres kredytowania o 39 miesięcy do dnia 31 grudnia 2019 r. Całe zatem zobowiązanie umowne obowiązywało do dnia 31 grudnia 2019 r., przy czym obejmowało ono zmiany wprowadzone ostatnim aneksem. Skoro więc karencja w spłacie raty stałej trwała przez 1 miesiąc od dnia wejścia w życie aneksu z dnia 27 listopada 2018 r. tj. do dnia 29 grudnia 2018 r., zaś zgodnie ze spornym aneksem kapitał kredytu wynosił 62.407,12 zł, przy obowiązywaniu umowy do 31 grudnia 2019 r., łatwo obliczyć, że pojedyncza rata będzie wynosić około 4.800,55 zł (13 rat do czasu zakończenia obowiązywania umowy). Oczywiście Sąd ma świadomość, iż do wskazanej powyżej kwoty, strony umówiły się, aby wierzytelności uboczne w postaci odsetek umownych wymagalnych i niewymagalnych, odsetek karnych, kosztów naliczone od dnia sporządzenia aneksu do dnia wejścia w życie aneksu, zostaną doliczone do kwoty kapitału kredytu. (§ 1 ust. 3 aneksu). Jednakże należy wskazać, iż wbrew twierdzeniom pozwanych, sporny harmonogram spłat został wysłany na adres wskazany w odpowiedzi na pozew, jako adres pozwanej widniejący w (...), tj. na adres ul. (...) w B. (a nadto adres wskazany przez pozwanego oraz umieszczony w aneksie z dnia 28 listopada 2016 r.). Jednakże przesyłka zawierająca harmonogram nie została przez pozwaną odebrana w terminie, zatem została zwrócona do nadawcy (k. 207) i uznana za doręczoną. Zdaniem Sądu pozwana mogła zapoznać się z treścią wskazanego harmonogramu, zaś brak jego przedstawienia w dacie podpisania aneksu nie skutkuje jego nieważnością.

Należało zatem zasądzić całą dochodzoną przez powodowy bank należność główną w kwocie 64.668,87 zł, w tym skapitalizowane odsetki oraz opłatę w wysokości 48,90 zł.

M.-prawną podstawę roszczenia odsetkowego powoda stanowi przepis art. 481 § 1 k.c., zgodnie z treścią którego jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wskazany przepis art. 481 k.c. obciąża dłużnika obowiązkiem zapłaty odsetek bez względu na przyczyny uchybienia terminu płatności sumy głównej. Sam fakt opóźnienia przesądza, że wierzycielowi należą się odsetki. Dłużnik jest zobowiązany uiścić je, choćby nie dopuścił się zwłoki w rozumieniu art. 476 k.c., a zatem nawet w przypadku, gdy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności i choćby wierzyciel nie doznał szkody. Odpowiedzialność dłużnika za ustawowe odsetki w terminie płatności ma zatem charakter obiektywny. Do jej powstania jedynym warunkiem niezbędnym jest powstanie opóźnienia w terminie płatności. Zgodnie z treścią § 2 art. 481 k.c., jeżeli strony nie umówiły się co do wysokości odsetek z tytułu opóźnienia lub też wysokość ta nie wynika ze szczególnego przepisu, to wówczas wierzycielowi należą się odsetki ustawowe za opóźnienie. Stosownie do art. 481 § 2¹ k.c. maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie). W związku z przedmiotowym kredytem strony zastrzegły po stronie kredytodawcy uprawnienie do naliczania odsetek według zmiennej stopy procentowej, która w dniu podpisania umowy w oparciu o stawkę WIBOR 1M powiększoną o stałą marżę Banku w wysokości 6%, wynosiła 10,91% w stosunku rocznym. Zmiany oprocentowania kredytu następują w trybie miesięcznym poprzez zmianę stawki WIBOR 1M, obliczanej jako średnia wartość stawek WIBOR 1M z ostatnich 10 dni roboczych miesiąca poprzedniego, Stawka WIBOR zaokrąglana jest do dwóch miejsc po przecinku i powiększana o stałą marżę Banku (§ 3 pkt 1 i 2 umowy). Przy czym strona powodowa żądała zasądzenia odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 61.085,03 zł od dnia 5 listopada 2019 r. do dnia zapłaty. Ż. odsetek maksymalnych za opóźnienie od wskazanej kwoty nie było zasadne. W żadnym miejscu umowy nie przewidziano uprawnienia żądania odsetek w takiej wysokości, jedynie zastrzeżono, że każdorazowa zmiana wysokości oprocentowania kredytu nie może powodować wzrostu tego oprocentowania ponad obowiązujące bieżąco

oprocentowanie maksymalne, określone w art. 359 § 2¹ k.c. (§ 12 ust. 1 OWU – k. 28) Zaś odsetki umowne ustalone na wypadek opóźnienia ustalone były w § 11 ust. 3 OWU (k. 27), wedle którego wysokość oprocentowania podwyższonego ustalana jest na podstawie stawek WIBOR, LIBOR lub (...) dla okresów trzymiesięcznych, odpowiednio dla waluty kredytu z 10 ostatnich dni roboczych ostatniego miesiąca kwartału, powiększonych o 15 punktów procentowych i obowiązuje przez następny kwartał. Jednakże strona powodowa nie żądała tak określonych odsetek, a Sąd uznał, iż takie określenie odsetek w wyroku mogłoby powodować jego niewykonalność. Zatem Sąd zasądził od pozwanych na rzecz powoda odsetki od należności głównej w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie. Zaś w zakresie odsetek ustawowym za opóźnienie od kwoty 3.354,94 zł (suma kwot 908,98 odsetek umownych za korzystanie z kapitału, 2.625,96 zł odsetek karnych) Sąd zasądził odsetki na podstawie art. 482 § 1 k.c. od dnia wniesienia pozwu w (...).

Jednocześnie Sąd nie znalazł podstaw do rozłożenia zasądzonego w sprawie świadczenia na raty. Godzi się przypomnieć, że w myśl art. 320 k.p.c., w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Przepis ten daje sądowi możliwość orzekania o sposobie spełnienia świadczenia w sposób bardziej dogodny dla zobowiązanego, aniżeli wynikałoby to z regulacji prawa materialnego. Uprawnienie do rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty przysługuje sądowi w szczególnie uzasadnionych wypadkach, a więc w sytuacjach, w których ze względu na stan majątkowy, rodzinny czy zdrowotny spełnienie zasądzonego świadczenia byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania lub w każdym razie bardzo utrudnione i narażałoby go na niepowetowane szkody. Oczywiście jest przy tym, iż rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty może mieć miejsce li tylko wówczas, gdy jego spełnienie w tej formie jest przez pozwanego obiektywnie możliwe. O ile bowiem rolą omawianego rozwiązania jest wydłużenie terminu zapłaty świadczenia przez dłużnika, a tym samym, uchronienie go od postępowania egzekucyjnego oraz naliczania kolejnych odsetek, o tyle rozwiązanie to nie może naruszać praw wierzyciela i doprowadzać do jego pokrzywdzenia, co niewątpliwie nastąpiłoby, gdyby sytuacja finansowa dłużnika nie dawała realnych szans na terminową spłatę świadczenia w ratach. Wskazać również należy, że jak wyjaśnił Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 8 lutego 2017 roku (I ACa 1030/16, L.), częste w praktyce korzystanie z art. 320 k.p.c. dla rozkładania na raty zasądzanych sum pieniężnych wskazywałoby na nierespektowanie przez sądy szczególnie, wyjątkowego charakteru tego przepisu i potrzeby starannego zbadania podstaw jego zastosowania. Przepis ten jest stosowany przez sąd jedynie fakultatywnie, na podstawie okoliczności, na które powołuje się strona chcąc skorzystać z możliwości rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty. Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że sytuacja życiowa i majątkowa pozwanych nie daje podstawy do wniosku, iż będą oni w stanie spłacić przedmiotowe zadłużenie w przypadku jego rozłożenia na raty. Należy podkreślić, iż sytuacja majątkowa pozwanych jest bardzo trudna. Początkowo pozwani deklarowali chęć spłaty poszczególnych rat na poziomie kwoty 2.000 zł miesięcznie. (k. 179). Natomiast na ostatniej rozprawie pozwani wskazali, iż został im zajęty rachunek bankowy na kwotę 71 tysięcy zł, i na dzień zamknięcia rozprawy są oni w stanie płacić raty w kwocie 500 zł miesięcznie. Przy uwzględnieniu wniosku w zakresie rat pozwani spłaciliby należność główną – 64.668,87 zł w 130 ratach, tj. przez ponad 10 lat. Rozłożenie roszczenia na raty w takiej sytuacji godziłoby w sposób rażący w uprawniony interes strony powodowej, a jednocześnie nie dawałoby gwarancji, iż wierzytelność zostałaby kiedykolwiek spłacona. Zatem Sąd nie uwzględnił wniosku pozwanych o rozłożenie dochodzonej należności na raty.

Sytuacja życiowa i majątkowa pozwanych miała natomiast istotne znaczenie z punktu widzenia orzeczenia o kosztach procesu. O kosztach tych Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., uznając, iż sytuacja ta oceniana przez pryzmat zasad współzycia społecznego, uzasadnia odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Zgodnie z treścią wskazanego przepisu, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Sposób skorzystania z art. 102 k.p.c. jest przy tym suwerennym uprawnieniem sądu orzekającego i od oceny tegoż sądu należy przesądzenie, że taki szczególnie uzasadniony wypadek nastąpił w rozpoznawanej sprawie oraz usprawiedliwia odstąpienie od obowiązku ponoszenia kosztów procesu (por. m.in. postanowienie SN z dnia 25.03.2011 r., IV CZ 136/10, LEX nr 785545; postanowienie SN z dnia 19.01.2012 r., IV CZ 118/11, LEX nr 1169157; postanowienie SN z dnia 26.01.2012 r., III CZ 10/12, OSNC 2012/7-8/98; postanowienie SN z dnia 9.02.2012 r., III CZ 2/12, LEX nr 1162689). W ocenie Sądu taki właśnie szczególny wypadek zachodzi w stosunku do pozwanych ze względów, o których mowa wyżej, a które przesądziły o nierozłożeniu zasądzonego świadczenia na raty. Analiza sytuacji życiowej i majątkowej Z. i I. małżonków

K. doprowadziła Sąd orzekający w sprawie do przekonania, że pozwani nie posiadają wystarczających środków na pokrycie kosztów procesu, które zgodnie z ogólną zasadą odpowiedzialności stron za wynik sprawy winni ponieść, jako przegrywający proces. Należy podkreślić, iż strona powodowa jest profesjonalistą, a nadto korzysta ze stałej obsługi i reprezentowała swoje prawa w postępowaniu poprzez niezawodowych pełnomocników, będących pracownikami banku.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji wyroku.